

Tampereen yliopiston kirjasto

Käsikirjoitusarkisto

JUHO TIMOSEN KIRJEET KALLE SORAISELLE
(1917-1966)

Pdf-tiedosto :

Esittely

Arkistoluettelo

Kirjeluettelon alkua

(6 s.)

JUHO TIMONEN (s. 1890)

Dokumenttikeräyksen yhteydessä vuonna 1968 tohtori Kalle Sorainen (s. 1893) lahjoitti Tampereen yliopistolle pitkäaikaisen ystävänsä maisteri Juho Timosen kirjeet. Ne kulkeutuivat yliopistolta kirjastoon vasta paljon myöhemmin ja löytyivät muista papereista tammikuussa 1999. Kokoelman luetteloi Maija Jantunen toukokuussa 1999.

Juho (Jussi) Timonen oli lähtöisin Kiuruveden Luupuvedeltä. Hän oli jo koulupoikana kaikkitietävän maineessa ja suoritti oppikoulun melko myöhään mutta kolmessa ja puolessa vuodessa. Opintojaan Timonen jatkoi Helsingin yliopistossa pääaineinaan filosofia ja estetiikka. Hän valmistui maisteriksi vuonna 1919. Soraisen tuttu hän oli jo näiltä ajoilta.

Opintojensa jälkeen Timonen matkusteli Euroopassa ja asettui myöhemmin pysyvästi Lontooseen, missä myös avioitui. Vuodesta 1926 hän toimi Uuden Suomen ulkomaantoimittajana ja kirjeenvaihtajana.

Timonen julkaisi artikkeleja, käänsi kirjallisuutta ja kirjoitti omia tutkimuksia mm. Leninin elämäkerran, jonka Otava julkaisi vuonna 1933. Hän käänsi sen myös englanniksi ja kirjoitti siihen Englannissa jatko-osia joissa käsitteli erityisesti bolsevismia. Timonen osasi Euroopan kielten lisäksi ainakin sanskriittia, arabiaa, bengalia, esperantoa ja idoa. Hän omasi muutenkin valtavan tietomäärän ja ajattelukapasiteetin. Kirjeet (1917-1966) antavat läpileikkauksen hänen

ajattelustaan ja omista tutkimuksistaan.

Opiskeluajoilta lähtien Timonen oli valtavirtaan nähden epäortodoksinen tutkija, jota kiinnostivat sielun ja aineen kysymykset joita tiede ei ratkaissut. Kirjeissään hän usein kritisoi kristinuskoa kuten länsimaista materialismiakin ja on taipuvaisempi Intian uskontojen selitysmalleihin. Hän tutki myös atomifysiikkaa, kosmologiaa, genetiikkaa, neurologiaa ja psykofyysisiä ilmiöitä. Läpi kirjeenvaihdon hän rakentelee omaa pääteostaan *The True Function of Brain*. Kokoelmaan sisältyy myös ensimmäinen luku Timosen tutkielmasta, joka käsittelee Planckin vakiota ja aaltoteorioita.

Tieteellisten teorioiden lisäksi kirjeissä on runsaasti myös kriittisiä kommentteja maailmantapahtumista, sodista ja kulttuuri-ilmiöistä, joista Suomen älymystökin saa osansa.

Timosen kirjeitä on kaikkiaan 466 s. Tarkempi kuvaus niistä ja vähän tietoa niiden aiheistakin löytyy kokoelman paperimuotoisesta 17-sivuisesta luettelosta. Itse kirjeet on kirjoitettu joko suomeksi tai englanniksi.

**TAMPEREEN YLIOPISTON
KIRJASTO
KÄSIKIRJOITUSARKISTO**

ARKISTOLUETTELO A

Arkistokaavan mukaan pysyvästi
säilytettävät asiakirjat

Sivu
Sida

ARKIVFÖRTECKNING A

Handlingar, som enligt arkivskemat
förvaras varaktigt

Säilytys- paikka ym. (lyhykynällä) Förvarings- plats mm. (med blyerts- penna)	Sarjan nimi - Serierubrik			Sarjan tunnus Seriesignum	
	Järj.nro Ordningsnr	Ark. yks. *) Ark. enh.	Vuosi - År	Tarkempi ajanjakso, diaariyhmä tai muu erittely Specifiserad tidsperiod, diariergrupp eller andra specifikationer	Huomautuksia - Anmärkningar
	Juho Timosen kirjeet Kalle Soraiselle				
	1	pk	1917-66	Sisältö: A) Tietoja Juho Timosesta ja Kalle Soraisesta B) Timosen kirjoituksia Ca) Soraisen kirjeet 4 kpl Cb) Timosen kirjeet 55 kpl	A4 8 cm

*) Arkivheter: b = band, k = kartong, l = låda

*) Arkistoyksiköt: ko = kotelo, si = sidos, la = laatikko

YHTEENSÄ
SUMMA

Hyllimetriä
Hyllmeter
0,08

A Tietoja Juho Timosesta ja Kalle Soraisesta

- Urho Kämäräisen artikkeli Juho Timosesta. Kiuruvesi
9.4.1960 - leike 1 1 (+ valokopio)
- Kiuruvesi 30.4.1960 Aarne Levisalmen saateliuskka. Artik-
kelia varten lähetetyn kuvan palautus
- valokopio Juho Timosen kirjeestä 3.3.1960 (Cb 42) 10 1
elämäkertatietoja
- muuta, sekalaista 3 1

B Juho Timosen kirjoituksia

- Kristillistä itsekritiikkiä. Uusi Suomi - leike 1 1
- I. Planck's constant - A pure conversion number. A physical
basis for Schrödinger's wave equation 26 1
(+ valokopiot molemmista)

Ca Kalle Soraisen kirjeet Juho Timoselle

- 1) Helsinki 4.10.1959 1 1 (konekirjoituskopio)
Einsteinin ajan muuntumisen teoria, Kozyref ja thermodyna-
miikan kolmas laki. Sorainen tavannut F.F. Sillanpään ja
kysynyt hänen käsitystään asiasta
- 2) 10.1.1960 1 1 (konek.kopio)
Timosen epäagnostisuus ja käsitykset Faustista. Liittää
mukaan Camus -juttunsa
- 3) Hki 30.6.1964 1 1 (konek.kopio) Bertel Flodinin kirja
- 4) Am Walburgisnacht 1965 1 1 (konek.kopio)
Timosen artikkeli Kristillinen itsekritiikki US:ssä.

Cb Juho Timosen kirjeet Kalle Soraiselle

- 1) Kiuruvesi 11.8.1917 4 taitel = 16 s
Kiittää kortista. Järjestänyt kotikylässään nuorisoseurajuhlia. Laudaturtyö ja estetiikan tentit odottavat. Maalla idylli mutta ilmassa sodan uhkaa
- 2) (Pärtylinä) 24.8.1917 3 taitel = 16 s
Nostalgista tunnelmaa häiritsevät sanomalehdet, joista seuraa ulkomaan asioita ja poliittista tilannetta. Helsinki kalabaliikin ja huligaanien vallassa
- 3) Helsinki 2.3.1919 (Konstantinink. 20 A) 3 taitel + 1 l + kuori = 13 s
Kiittää kortista joka ei kerro paljon, arvelee Soraisen (Sandelinin) olevan ihmisvesojen kotiopettajana. Tuntee muuttuneensa misantroopiksi sodan vaikutukset nähtyään. Studeerannut ilman élan'ia
- 4) Leipzig 18.1.1920 3 taitel + 1 l + kuori = 14 s
Kiittää kortista. Euroopan tilanne edelleen sekava ja absurdi. Gustav Meyrinckin ennustus siitä toteutunut. Kyllästynyt tieteelliseenkin maailmaan ja Kant-kommentaareihin. Uutta kokeellinen sielutiede
- 5) Leipzig 12.4.1920 taitel + 1 l = 6 s
Lähettänyt Soraiselle spiritistisen kirjan, vaikka on haluton niitä toisille tyrkyttämään. Englannin Spiritualistinen seura saanut myös tiedemiehiä innostumaan
- 6) Leipzig 18.7.1920 5 taitel + kuori = 20 s
Kiittää kirjeestä ja Ajan numerosta, jossa Soraisen Höffding-arvostelu. Kritisoi Höffdingin naturalismia, aivofysiologian saavutuksia ja Tigerstedtiä. Suunnittelee itse väitöskirjaa mielenliikutuksia säästävistä ruumiillisista symptomeista